

Arnerića (koji je prije podne u Drnišu održao svečane zadušnice), petorice svećenika, franjevačkoga provincijala O. Jerka Lovrića iz Splita i 14 franjevaca, jer je pokojnik bio konfrater njihove provincije. Uz predstavnike vlasti i kulturnih ustanova bilo je prisutno do 3.000 naroda.

Meštrović, taj »najveći fenomen među kiparima« (Rodin) i »najbogatiji umjetnički genij svoga doba« (Bečka umj. akademija) kroz dugi period umjetničkoga djelovanja stvorio je preko tisuću djela, od kojih veći dio obrađuje religiozne teme. Kao što je Mikelandelova domena bio Stari Zavjet, tako je Meštrović volio obrađivati Novi Zavjet. Obradio je cijeli život Kristov u svojim čuvenim reljefima, po kojima ga smatraju najvećim majstorom u drvu. Poznata su njegova djela: Gospa sa Djetetom, evanđelisti, anđeli u više varijantata; sveci: Franjo Asiški, Ante Padovanski, Jeronim...; starozavjetna lica: Adam i Eva, Job, Mojsije..., nada sve, pak, dva djela, što su nastala u doba dvaju svjetskih ratova: Raspeti Krist (1916) i Rimska Pieta (1942—46), po kojima je Meštrović jedan od najvećih kipara kršćanstva.

Osim toga Meštrović je modelirao istaknute ličnosti iz nacionalne i opće povijesti katoličke Crkve: Grgura Ninskoga, Petra Berislavića, Štrosmajera, Stepinca; Marina Držića, Ruđera Boškovića, fra Andriju Kačića, Račkoga, Medovića; Siksta V, Pija XII i dr.

Poput Mikelandela, Meštrović je bio i arhitekt, pa je osim dva mauzoleja (Cavtat, Otavice) i par galerija svome narodu napravio i dvije crkve: »**Svetu Mariju**«, spomen-crkvu Kralja Zvonimira u Biskupiji kod Knina (1938) i **Kapelu sv. Križa u Splitu** pod Marjanom, gdje je smjestio Raspelo iz 1916. sa 28 reljefa iz života Kristova. Prigodom blagoslova svoje kapele 6. III 1955. g. je pisao splitskom biskupu preuzv. g. Franiću, da je njegova želja, da se u toj crkvi redovito drži služba Božja na staroslavenskom jeziku, a jedanput na godinu da bude sv. Misa na njegovu odluku, i to na dan Preobraženja (6. VIII): za sreću i mir hrvatskoga naroda. Meštrovićeva kapela s klaustrom (»Kaštelet«), jedinstvena na svijetu, zaslužuje posebnu studiju.

Meštrović je 1950. g. pisao: »Bog je jedina istina, jedina pravda i jedina stvarnost, a drugo je sve ništavo i prolazno. Blago onima, koji tu istinu vide i osjećaju!« Veliki je kipar tu istinu zaista vidio i osjećao, pa se nadamo, da se njegov veliki duh konačno smirio u krilu najvišega Umjetnika — Boga!

o. K. J.

PRIČEŠĆIVANJE POD OBE PRILIKE

Suvremena obnova liturgijskog života među ostalim obuhvaća problem pričešćivanja pod obe prilike.

I ako se u svemu ne može i ne treba vraćati na staro, ipak je ovaj problem potrebno riješiti uzimajući u obzir u prvom redu Evangjelje i praksu prvih vjekova, zatim današnje, važnim razlozima diktirano stanje, pastoralnu korist i približavanje rastavljenoj braći.

Spasitelj je na posljednjoj večeri podijelio sv. Pričest pod obe prilike, ali kod vjerojatne pričesti učenika u Emausu to je učinio samo pod jednom prilikom.

I Djela apostolska ističu posebno »lomljenje kruha«, a kršćanski prvih vjekova za odsutne i bolesne također su prakticirali pričešćivanje samo pod prilikama kruha.

Prema tome i Božanski Spasitelj i praksa novih vjekova govore i za jedan i za drugi način pričešćivanja.

Važni razlozi tokom stoljeća diktirali su pričešćivanje samo pod prilikama kruha. Sadašnje pak okolnosti, obzirom na prije navedene razloge, traže da se ponovno prihvate oba načina. U kojoj bi mjeri pojedini način imao prevladavati, nikada nije bilo trajno ustaljeno. Dakle ovisilo je o odluci sv. Crkve obzirom na promjenjive prilike vremena.

Budući da je naš Spasitelj na posljednjoj večeri na Veliki Četvrtak podijelio sv. Pričest pod obje prilike, bilo bi sasvim na mjestu da se tako i sada čini na Četvrtak Večere Gospodnje.

Važnim pak razlozima diktirana sadašnja praksa pričešćivanja samo pod prilikama kruha, kako je i sam Božanski Spasitelj učinio u Emausu, treba da i nadalje ostane, jer su i razlozi ostali uvijek isti.

Tako bi se na jedan novi način zadovoljilo i jednom i drugom zahtjevu, odskočila bi pastoralna vrijednost obreda Četvrtka Večere Gospodnje, otpali uobičajeni prigovori i uspostavila se još jedna dodirna točka sa rastavljenom kršćanskom braćom.

Budući da postoji poseban blagdan Predragocjene Krvi Isusove, možda bi bilo uputno da se i na ovaj blagdan sv. Pričest dijeli pod obim prilikama. To bi tako lijepo odgovaralo ovome blagdanu. Za štovanje predragocjene Krvi taj bi blagdan postao kao blagdan Tijelova za Presveto Tijelo Isusovo. To bi pridonijelo uvelike čašćenju Predragocjene Krvi, a to napose traži i sadašnja pastoralna potreba.

I ako bi se sv. Pričest i pod prilikama vina davala samo dva puta godišnje, ipak bi trebalo naći što bolji odgovarajući način za praktičnu provedbu. U današnje doba tehničkog napretka to ne bi bilo teško. Jedna ili nekoliko kapi presvete Krvi na jezik (jer »i kap njena može svijet da spasi cijel«) bila bi dovoljna.

M. M.

U liturgiji se čuju kucaji srca Crkve. Ona je disanje otajstvenog tijela Kristova.

(Baumstark)